

100 година od погибљи првог српског пилота
- наредника Михаила Петровића 1913 - 2013.

ВАЗДУХОПЛОВНИ

Издаје: Удружење пензионисаних војних летача
и пагодбранаца Србије. ЗЕМУН, Штресмајерова број 1

БИЛТЕН

Број 23, новембар 2013.

Обележен Дан 250. ракетне бригаде за ПВД

Смотру постројених јединица 250. рбр за ПВД извршио је заменик команданта В и ПВО генерал М. Гордић

Дан 250. ракетне бригаде за противваздухопловна дејства обележен је 22.11.2013. у београдској касарни Бањица. Свечаности јединице, одликоване орденом народног хероја, присуствовали су заменик команданта В и ПВО генерал-мајор др Миодраг Гордић, представници МО, ГШ Војске Србије, команданти војних јединица и установа, као и породице погинулих припадника бригаде и њени пензионисани припадници.

У обраћању гостима, командант 250. ракетне бригаде, бригадни генерал Душко Жарковић, истакао је да је, у периоду између два празника, јединица реализовала задатке из додељене мисије, а пре свега контролу и заштиту ваздушног простора Републике Србије и подизање нивоа индивидуалне и колективне обучености.

Правилним усмеравањем капацитета обезбедили смо исправност кључних средстава, а обуком усмереној на достизање потребних способности за извршење наменског задатка, рекао је генерал Жарковић и најавио да је основни задатак у наредном периоду одржати борбено употребљивим постојеће системе, уз подизање нивоа обучености, и бригу о безбедности припадника јединице.

Командант се осврнуо на резултате постигнуте на недавном бојном гађању циљева у ваздушном простору на полигону „Шабла“ у Републици Бугарској, за које је рекао да показују да Бригада располаже стручним кадром способним да квалитетно извршава постављене задатке и одговори на захтеве времена које је пред нама.

– Знање, стручност, одважност и храброст свих припадника бригаде показани током 78 дана херојске и беспштедне борбе против далеко надмоћнијег непријатеља за нас који данас стојимо у овом строју представљају идеју водилу у извршавању задатака – рекао је генерал Жарковић и подвукао да ће се увек, са поносом сећати 28 припадника бригаде који су у најтежим тренуцима за нашу земљу, током 1999. године, извршавајући

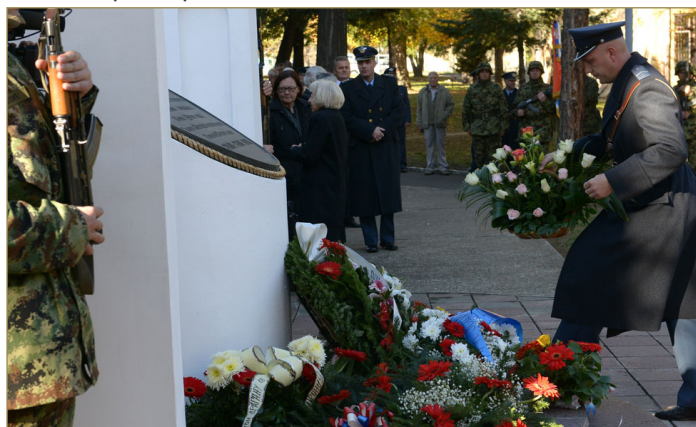
Припадници 250. рбр за ПВД поносе се Орденом Народног Хероја на ратној застави бригаде

борбене задатке, дали своје животе.

На спомен обележје погинулим припадницима Бригаде положено је цвеће, после чега су драмске уметнице Јелена и Ивана Жигон говориле стихове, а епископ Јегарски Порфирије свим присутнима је пренео благослов и молитве патријарха српског, уз поруку да је човек жив само онда кад воли, као што војник воли земљу и народ којима служи, а да нема веће љубави него дати живот за ближњег, „за шта је војник својом вољом опредељен“.

Председник Удружења војних пензионера Србије уручио је 250. рбр Повељу УВПС - највише признање удружења, за дугогодишњи висок допринос раду, плодуну сарадњу и бригу о пензионисаним припадницима.

Дан 250. ракетне бригаде за ПВД обележава се у спомен Одлуке државног и војног руководства, донете 24. новембра 1962. године, о формирању је 250. ракетног пука ПВО, који је представљао окосницу развоја ракетних јединица противваздухопловне одбране на нашим просторима.

Положени су бројни венци на споменик погинулим припадницима 250. рбр за ПВД у НАТО агресији 1999. године

Дан примирја у Првом светском рату - 11. новембар

Дан примирја у Првом светском рату, 11. новембар, у Србији се, као и у бројним другим земљама, обележава као државни празник.

Окончањем Првог светског рата, који је и започео нападом Аустроугарске на Србију, неповратно је, између осталог и захваљујући жилавом отпору Срба, преобликована карта Европе.

Пробој Солунског фронта, који су извели Срби, довео је до поступног распада Аустро-Угарске, затим и капитулације Немачке, чиме је, до тада најразорнији рат, светских размера, коначно завршен.

Недвосмислена намера власти у Бечу, што је било без икаквог зазора наглашавано, била је да се Србија потпуно уништи, али је жилав отпор Срба, мудро државно вођство, као и свесна жртва читаве нације довео до велике победе.

Аустро-Угарска је Србији рат формално објавила 28. јула 1914. али је њена речна флотила пар дана раније већ започела оружану дејства. Масивне војне операције против Србије започела је половином августа 1914. врло самоуверено, али су потпуне победе Срба у биткама на Церу, августа, и Колубари, децембра 1914. године, изненадиле тада читав свет. У Бечу су одмах потом уследиле смене на кључним командним позицијама.

Када се октобра 1915. догодила заједничка велика офанзива Аустро-Угарске, Немачке и Бугарске на Србију, након жилавог отпора, започело је поступно одступање српске војске и државног вођства, преко Старе Србије, односно Косова и Метохије, и планинских врлети и дивљина, пут обала Јадрана и Јонског мора.

Иако страховито проређена, српска војска се поступно опоравила, већином на Крфу и у залеђу Солунског фронта, одакле ће након више покушаја половином септембра 1918. пробити Солунски фронт.

Као последица великих српских победа, Бугарска је капитулирала последњих дана септембра, у октобру Турска, Аустро-Угарска првих дана новембра 1918. године, да би потом 11. новембра 1918. у Компјењу, у 11.00 капитулирала и Немачка. Тај чин означио је крај највећег и најразорнијег рата који је свет до тада видео, у којем је учествовало 36 држава.

Србија је у Првом светском рату укупно изгубила 1.248.136 становника, односно 28 одсто. У стварности тај проценат је много већи, кад се имају у виду државни оквири Србије од пре Балканских ратова, који су, на сваки начин изнели тај рат „на својим леђима” уз битну помоћ десетина хи-

Српски војници на Солунском фронту

љада Срба добровољаца са простора негдашње Аустро-Угарске.

Резултат пробоја Солунског фронта из 1918. године, и других савезничких победа, после капитулација Бугарске, Турске, Аустроугарске и Немачке, убрзаног ослобођења тадашње Краљевине Србије, и преласка српске војске у неослобођене земље дотадашње Аустро-Угарске, било је и стварање Краљевства Срба Хрвата и Словенаца, нове заједничке државе.

Победе српске војске крунисане су одлукама Срба из до тада неослобођених крајева да се присаједине Србији, тако се Војводина присајединила Србији 25. новембра 1918. (Срем дан раније), а Црна Гора 26. новембра. Уследило је потом про-

Почасна артиљеријска паљба у част Дана примирја

глашење уједињења 1. децембра 1918. када је регент Александар Карађорђевић, у палати Крсмановић на Теразијама у Београду, прогласио стварање Краљевства Срба, Хрвата и Словенаца.

Према меморандуму Делегације Краљевине СХС на мировној конференцији у Паризу, Србија је од јула 1914. до октобра 1915. мобилисала више од 707.000 људи односно 24 одсто укупног становништва. Било је то 40 одсто укупног броја мушког становништва, далеко више него било која зарађена земља. Али у случају Србије, осим огромних војних жртава, и број страдалих цивила је био изузетно велики.

Укупно, зарађене стране у Првом светском рату мобилисале су око 70 милиона војника, а погинуло је или страдало на други начин приближно 20 милиона, у том смислу српске жртве за укупну победу савезника у том рату биле су, у поређењу са другима, немерљиве.

Као последица Првог светског рата чак четири велике империје које су, на овај или онај начин вековима постојале, престале су да постоје, Аустро-Угарска, Турска, Русија, Немачка, а настао је низ нових националних држава, међу којима и Краљевина Срба, Хрвата и Словенаца.

Дан примирја у свим победничким земљама свечано се обележава још од 1919. што је и код нас био случај до Другог светског рата.

Допринос Србије коначној победи савезника у Првом светском рату био је несразмерно велики, и умногоме од последица разарања у том рату Србија се никада више није опоравила.

Народна скупштина Републике Србије крајем 2011. године усвојила је измене Закона о државним и другим празницима којим је предвиђено да се Дан примирја из 1918. посебно обележава и да обавезно буде нерадан дан.

Школовање пилота

ОФИЦИРИ ПИЛОТИ

Завршили 1937. године - Нови Сад

- 1) Атанасовић Милош
- 2) Бибања Саво
- 3) Димитријевић Милан
- 4) Јанковић Милија
- 5) Јерговић Иван
- 6) Јовановић Бранислав
- 7) Јовчић Растко
- 8) Керечки Борислав
- 9) Костић Милија
- 10) Лакачевић Звонимир
- 11) Лукић Илија
- 12) Магазиновић Александар
- 13) Мицић Александар
- 14) Мухић Ђуро
- 15) Миленковић Божић
- 16) Момчиловић Мато
- 17) Недељковић Првослав
- 18) Петровић Александар
- 19) Петровић Мирослав
- 20) Поповић Властимир
- 21) Пресечник Бојан
- 22) Путис Иван
- 23) Радосављевић Сава
- 24) Ракочевић Мило
- 25) Смиљковић Десимир
- 26) Штрумбергер Ратомир
- 27) Шурбатовић Милисав
- 28) Томићић Звонимир
- 29) Томовић Радомир
- 30) Топаловић Тихомир
- 31) Зарић (Заревски) Спасен
- 32) Живановић Живота

ПОДОФИЦИРИ ПИЛОТИ

Завршили 1933. године – Мостар

- 1) Александровић Антоније
- 2) Алексић Миодраг
- 3) Богићевић Пуниша
- 3) Боричић Душан
- 4) Бошковић Миодраг
- 5) Брајнер Јосип
- 6) Брехнолц Јанко
- 7) Димитријевић Реља
- 8) Ђорић Никола
- 9) Ђурић Милосав
- 10) Екарт Карло
- 11) Гламочанин Јован
- 12) Хелмих Вацлав
- 13) Јовановић Л. Јован
- 14) Коред Станислав
- 15) Корбелик Мартин
- 16) Ковач Август
- 17) Лајх Отмар
- 18) Мајсторовић Бранислав
- 19) Миленковић Милош
- 20) Миливојевић Миленко
- 21) Николић Богдан
- 22) Обрадовић Миодраг
- 23) Пауновић Срећко
- 24) Перишић Радивоје
- 25) Петров Милутин
- 26) Рамшак Симеон
- 27) Ратковић Ђуро
- 28) Смолић Стеван
- 29) Стојановић Ђорђе
- 30) Телар Јосип
- 31) Тешић Саво
- 32) Тодоровић Бранислав
- 33) Томић Радован
- 34) Улчар Виктор
- 35) Воук Станислав
- 36) Врачевић Василије
- 37) Живлаковић Душан

КАЗАЊ - АВИОН ПАО ЗБОГ КВАРА И ГРЕШКЕ ПИЛОТА

Узрок пада авиона "боинг 737" у Казању, када је свих 50 људи у авиону погинуло, 18. новембра, највероватније је грешка пилота и технички квар летелице старе 23 године, саопштили су званичници. У Татарстану проглашен дан жалости.

"Главна верзија је да је узрок несреће грешка у пилотирању и технички фактори, укључујући техничку грешку", рекао је шеф Комитета за истрагу у региону Волга Александер Полтињин, пренела је агенција АФП.

Авион се срушио приликом слетања на аеродром у руском граду Казању, при чему су погинула 44 путника и шест чланова посаде.

Првобитно је било јављено да међу погинулима нема деце, међутим, нешто касније је саопштено да су погинуле и две девојчице, од 11 и 15 година.

Међу погинулима је и син председника региона Татарстан, Ирек Мињиканов, и шеф руске безбедносне службе у Татарстану Александар Антонов, као и Британка Дона Каролина Бул и један Украјинац.

Авион који је полетео са московског аеродрома Домодедово, експлодирала је при другом покушају слетања.

Руски председник Владимир Путин изразио је саучешће породицама и пријатељима погинулих и наложио је влади да оснује комисију за хитну истрагу авионске несреће.

Авион који се срушио припада регионалној авио-компанији Татарстана. У тој руској републици због трагедије је проглашен дан жалости.

Према сведочењу очевидаца, "боинг" је брзо изгубио висину и резервоар са горивом је експлодирала при удару. На месту пада пронађене су "црне кутије" и послате у Москву на анализу, саопштили су званичници.

Регионални авио-превозник коме авион припада саопштио је да није било техничких примедба на летелицу пре полетања за Казањ.

Руска агенција за контролу саобраћаја проверава компанију, преносе медији у Русији.

ПАО ВОЈНИ АВИОН, ПИЛОТ НЕПОВРЕЂЕН

Војни авион типа "J-22 орао" срушио се у 12.30 часова, 15. новембра, између Мрчајеваца и Слатине, код Чачка. Пилот се катапултирао, није повређен и сад је контролном прегледу на ВМА.

Авион је био на пробном лету, пао је на једну ливаду у атару села

Мрчајевци. Пилот ће је по редовној процедури пребачен у Београд на ВМА.

Авионом Војске Србије типа J-22 "орао" управљао је пилот мајор Иван Пантић из 98. ваздухопловне бригаде из Краљева, који се катапултирао.

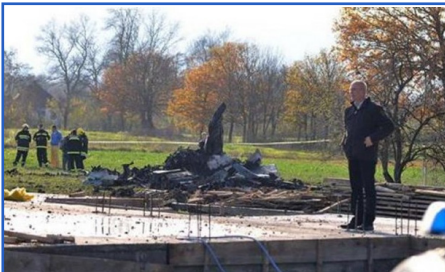
Мајор Пантић се добро осећа и у стабилном је стању, а на ВМА је превезен ради контролног прегледа. Он је свестан, комуникативан, без видљивих повреда и субјективно се добро осећа.

Авион пао на ливаду у рејону села Мрчајевци не оштетивши објекте и људство. Место пада обезбеђено у сарадњи са МУП-ом.

Командант 98. ваздухопловне бригаде формирао је комисију која ће испитати узроке несреће и та комисија је већ почела са радом.

Авион "орао" пројектован је у Ваздухопловно-техничком институту у Жаркову, а у наоружање је почео да улази 1983. године.

Произведено је више од 110 комада јуришне, школске и извиђачке варијанте. Тај авион је у ратовима од 1991. до 1999. године био окосница ловачко - бомбардерске авијације СР Југославије и Републике Српске.

Данас преостали "орлови" лете у саставу 241. ловачко-бомбардерске ескадриле из Краљева и у саставу Сектора за летна испитивања у Батајници.

Пилот прво питао да ли је некога убио.

Начелник Генералштаба ВС генерал Љубиша Диковић и генерал-мајор Ранко Живак, командант В и ПВО посе-

тили су 16. новембра, пилота мајора Ивана Пантића на ВМА и информисали се о његовом здравственом стању.

Генерали Диковић и Живак обишли су такође и породицу пилота Пантића.

СРУШИО СЕ АВИОН ИЗ СРБИЈЕ

Београд — Авион "цесна 172" из Србије, у ком су се налазиле две особе, срушио се 14.11. недалеко од Пакраца, јављају хрватски медији. Засад познато да је пилот преживео.

Авион је ударио у брдо код Пакраца приликом покушаја принудног слетања, а пилот је већ успоставио комуникацију са спасилачким екипама, сазнаје агенција Бета.

Према извору Бете, авион је регистрован у Србији под ознаком УУ-ДПР а власник је компанија "Гас авиатион" из Смедеревске Паланке.

Авион је полетео из Вараждина и требало је да се на исти аеродром врати након кружног лета изнад Новске.

Како пише Индекс, из авиона је упућен позив пре него што је летелица нестала са радара. Дојава о нестанку авиона примљена је Жупанијском центру Пожега данас нешто после 10 сати.

Позивајући се на своја сазнања, портал наводи да је реч о авиону типа "цесна 172" из Србије у којој су се налазиле две особе.

Нестанак авиона забележен је 8-9 миља јужно од Пакраца изнад шуме, а спасилачке екипе упућене су на то место како би започела потрага.

АВИОН ПРИНУДНО СЛЕТЕО ЗБОГ ОШТЕЋЕЊА У ОЛУЈИ

Авион "боинг 747" француске авио-компаније "Ер Франс", који је летео из Рио де Жанеира за Париз, 13.11. био је приморан да се врати нешто после полетања, због оштећења ветробранског стакла приликом проласка кроз олују од града.

Компанија "Ер Франс" је у саопштењу потврдила да је посада која је полетела из Рија за Париз, одлучила да се врати након што је у олуји град оштећио стакло на авиону.

"Авион је слетео у Рио у 20.38 часова по локалном времену. Лет је отказан, а путници су отпутовали каснијим летовима", додаје се у саопштењу.

"Ваздухопловни билтен" излази једном месечно. Примерци су бесплатни за чланове УПВЛПС. Текстове одабрао, написао - приредио, уредио и припремио за штампу Златомир Грујић.
E-mail: zlgrujic@gmail.com